

Početna stranica>Vaša prava>Temeljna prava>Gdje se obratiti za pomoć>Popis relevantnih sudova i tijela>**Temeljna prava**

Temeljna prava

Češka

Nacionalni sudovi

Općenito, u predmetima koji se odnose na diskriminaciju u prvom stupnju nadležan je lokalni sud tuženika (tj. osobe koja je optužena za diskriminaciju). Tek nakon što se iscrpe svi redovni žalbeni postupci Ustavnom sudu može se uputiti pojedinačna ustavna tužba (<http://www.usoud.cz/>).

Ustavni sud

Joštova 8, 660 83 Brno 2

Tel. (+420) 542162111

Telefaks: (+420) 542161309, (+420) 542161169

E-pošta: podani@usoud.cz

Sudsko tijelo za zaštitu ustavnosti Ustavni je sud, a njegov status i nadležnosti utvrđeni su u Ustavu Češke Republike. Ustavni sud nije dio sustava općih sudova. Njegova je glavna zadaća štiti ustavnost, temeljna prava i slobode utvrđene u Ustavu, Povelji o temeljnim pravima i slobodama te drugim ustavnim zakonima Češke Republike i jamčiti da se državne ovlasti izvršavaju u skladu s Ustavom.

Na temelju članka 87. Ustava Ustavni sud odlučuje, među ostalim, o ustavnim tužbama koje pravne ili fizičke osobe podnesu u pogledu pravomoćnih i izvršivih odluka te drugih intervencija javnih tijela koje utječu na njihova temeljna prava i slobode zajamčene Ustavom. Odluke Ustavnog suda konačne su i ne podliježu žalbi.

Na internetskim stranicama Ustavnog suda dostupan je vodič za postupak ustavne tužbe koji sadržava osnovne informacije o tom postupku (vidjeti <http://www.usoud.cz/pruvodce-rizenim-o-ustavni-stiznosti>).

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Glavno nacionalno tijelo zaduženo za zaštitu ljudskih prava koje se bavi povredama temeljnih ljudskih prava jest javni pravobranitelj (vidjeti u nastavku).

Na razini vlade pitanje ljudskih prava u nadležnosti je ministra za ljudska prava, jednake mogućnosti i zakonodavstvo; ostala tijela koja se bave tim pitanjem uključuju Vladino vijeće za ljudska prava, Vladino vijeće za jednakost spolova, Vladino vijeće za nacionalne manjine i Vladin odbor za osobe s invaliditetom kao savjetodavna tijela Vlade.

Javni pravobranitelj

Javni pravobranitelj <http://www.ochrance.cz/>

Údolní 39

Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111

Telefaks: +420 542 542 112

E-pošta: podatelna@ochrance.cz

Javni pravobranitelj autonomno je, neovisno i nepristrano državno tijelo koje nije dio javne uprave te stoga nije javno tijelo. On štiti osobe od postupanja javnih tijela i drugih institucija koje obavljaju poslove državne uprave, ako je takvo postupanje:

nezakonito,

zakonito, ali na neki drugi način manjkavo ili nepravilno, te stoga nije u skladu s načelima demokratske vladavine prava i načelima dobrog upravljanja, ako ta tijela ne djeluju.

Pravobranitelj je ovlašten za rješavanje pritužbi u pogledu aktivnosti:

ministarstava i drugih upravnih tijela nadležnih za cijelu Češku te njihovih podređenih upravnih tijela,

tijela područne samouprave (tj. općina i regija), ali samo kad obavljaju radnje državne uprave, a ne kad izvršavaju svoje ovlasti (samouprava),

Češke narodne banke, ako djeluje kao upravno tijelo,

Vijeća za radijsko i televizijsko emitiranje,

Policije Češke Republike, osim u slučaju istraga koje se odnose na kaznene postupke,

Vojske Češke Republike i Straže Praškog dvorca,

Službe za zatvorski sustav Češke Republike,

ustanova u kojima se osobe nalaze u pritvoru, zatvoru, štíćenom ili institucionalnom obrazovanju te štíćenom boravku,

društava za zdravstveno osiguranje,

tijela suda i ureda javnog tužitelja u izvršavanju državne uprave (posebno u pogledu kašnjenja postupka, neaktivnosti sudova i neprimjerenog postupanja sudaca), ali ne i u pogledu samih odluka suda ili tužitelja.

Od 2006. javni pravobranitelj nadzire i zaštitu prava osoba čija je sloboda ograničena.

Javni pravobranitelj nema pravo intervenirati u odnose ili sporove u području privatnog prava (uključujući sporove između zaposlenika i poslodavaca, čak i ako je poslodavac državno tijelo), a jedina su iznimka pritužbe u pogledu diskriminacijskog ponašanja; u tim slučajevima pravobranitelj može intervenirati i u području privatnog prava.

Pravobranitelj može provoditi neovisne istrage, ali ne može djelovati umjesto tijela državne uprave i ne može poništiti ili promijeniti njihove odluke. Međutim, ako utvrdi bilo kakvu nepravilnost, može zatražiti da je tijela ili institucije isprave.

Ako tijelo državne uprave ili ustanova u kojoj se nalaze osobe čija je sloboda ograničena ne ispuni svoju obvezu suradnje s pravobraniteljem ili, nakon što je utvrđena nepravilnost, ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere, pravobranitelj može o tome obavijestiti javnost.

Objava je sankcija koja je pravobranitelju dostupna u skladu sa zakonom. U tom slučaju pravobranitelj može objaviti i imena i prezimena konkretnih osoba koje djeluju u ime tijela koje je počinilo nepravilnost.

Pritužbu javnom pravobranitelju mora podnijeti osoba koja traži zaštitu svojih prava ili njezin pravni zastupnik. Ako se pritužba podnosi u ime druge osobe, to se mora dokazati pisanom punomoći ili drugim dokumentom u kojem se navodi opseg ovlaštenja.

Pritužba uvijek mora sadržavati sljedeće:

ime, prezime, adresu i broj telefona podnosioca pritužbe; ako je riječ o pravnoj osobi, naziv, sjedište i osobu koja ovlaštena djelovati u njezino ime, opis relevantnih okolnosti predmeta, uključujući informaciju je li predmet upućen i drugom tijelu te s kojim ishodom, informaciju o tijelu, ili više njih, protiv kojeg je pritužba upućena, dokaz da je podnositelj pritužbe neuspješno zatražio od tijela na koje se pritužba odnosi da ispravi nepravilnost, ako je u tom predmetu donesena bilo kakva odluka, podnositelj pritužbe mora dostaviti primjerak te odluke te primjerke dokumenata koji se odnose na taj predmet i sadržavaju važne informacije.

Trajanje istraga i rješavanja pritužbi promjenljivo je i uvijek će ovisiti o okolnostima i složenosti predmeta. Iako za pravobranitelja zakonom nisu propisani nikakvi rokovi, on će nastojati riješiti sve pritužbe, koliko god je to moguće, u najkraćem mogućem roku.

Ne postoji pravno sredstvo (žalba) u pogledu načina na koji je pravobranitelj postupio na temelju pritužbe ili njezina ishoda.

Pritužba se može podnijeti:

u pisanom obliku – po mogućnosti na ispisanom **obrascu pritužbe** poslanom poštom na adresu: Veřejný ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno. Moguće je i poslati osobno pismo;

elektroničkom poštom (čak i bez elektroničkog potpisa) poslanom na adresu podatelna@ochrance.cz uz opis bitni problema ili, još bolje, ispunjavanjem **obrasca pritužbe** i njegovim slanjem elektroničkom poštom;

okvirom za podatke – identifikacijska je oznaka Ureda javnog pravobranitelja „jz5adky“. Podatkovna poruka može sadržavati ispunjeni obrazac pritužbe ili osobno pismo koje sadržava važne informacije o problemu;

upotrebom interaktivnog internetskog obrasca službe za elektroničko podnošenje prijave kojim se jamči da prijava sadržava sve potrebne pojedinosti;

osobnom dostavom uredu za podnošenje prijave pri Uredu javnog pravobranitelja (Údolní 39, Brno), svakog radnog dana od 8.00 do 16.00 sati. Tim je putem moguće dostaviti pritužbu s priložima ne samo u pisanom obliku (na papiru), nego i na prijenosniku podataka;

podnošenjem osobne prijave u izvješću – radnim danom od 8.00 do 16.00 sati moguće je doći osobno u Odjel za zaprimanje pritužbi u zgradi Ureda javnog pravobranitelja, gdje će pritužbu razmotriti i zabilježiti odvjetnik Ureda.

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Javni pravobranitelj i pritužbe djece

U Češkoj ne postoji pravobranitelj za djecu; međutim, javni pravobranitelj trenutačno rješava pritužbe koje su podnijela djeca u pogledu zaštite njihovih prava i interesa.

Javni pravobranitelj <http://deti.ochrance.cz/>

Údolní 39

Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 888

Telefaks: +420 542 542 112

E-pošta: deti@ochrance.cz

Djeca se javnom pravobranitelju mogu obratiti na nekoliko načina, i to **običnim pismom** poslanim ili osobno dostavljenim na adresu Veřejná ochránkyně práv, Údolní 39, 602 00 Brno, ili **upotrebom interaktivnog obrasca** ispunjenog u skladu s uputama, **elektroničkom poštom** poslanom na deti@ochrance.cz ili **osobno** na adresi javnog pravobranitelja, gdje dijete može razgovarati o problemu s odvjetnikom Ureda pučkog pravobranitelja, koji će ga i zabilježiti.

U pritužbi bi posebno trebalo navesti sljedeće:

na koga se ili što dijete žali (uključujući barem naziv tijela ili druge institucije ili ime osobe s kojom je dijete bilo u kontaktu),

ime, prezime, datum rođenja i boravište djeteta,

opis problema,

podatke za kontakt, tj. broj telefona, adresu elektroničke pošte i poštansku adresu.

Pravobranitelj **može pomoći** djetetu, na primjer:

ako je socijalni radnik počinio povredu pravila struke,

ako sudski postupak predugo traje,

ako se sudac ponaša neprimjereno,

ako dijete doživljava zlostavljanje u školi,

ako dijete nije primljeno u školu,

u slučaju neuobičajeno strogog režima, zlostavljanja itd. u dječjem domu,

ako roditelji djeteta nisu primili socijalnu naknadu,

ako su tijela netočno izračunala mirovinu djetetovih djeda i bake,

ako tijelo nadležno za stanovanje ne riješi loše stanje (građevinsko i tehničko) zgrade, ili ako susjed gradi objekt bez dozvole,

ako tijela ne riješe problem odlagališta otpada na zabranjenoj lokaciji,

ako se nije postupilo na temelju pritužbe u pogledu neispravnog proizvoda.

Međutim, javni pravobranitelj ne može, na primjer:

promijeniti odluku suda,

umiješati se u istragu Policije Češke Republike (u tom pogledu određene ovlasti ima državni odvjetnik koji nadgleda aktivnosti policije),

intervenirati u sporove između osoba (npr. sporovi između susjeda o zemljištu, sporovi između roditelja ili drugih članova obitelji itd.); ti se predmeti moraju uputiti sudu.

Institucije koje pružaju pomoć žrtvama diskriminacije

Javni pravobranitelj

Údolní 39

Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111

Telefaks: +420 542 542 112

E-pošta: podatelna@ochrance.cz

Na temelju Zakona o javnom pravobranitelju pravobranitelj žrtvama diskriminacije pruža **metodološku pomoć**:

pravobranitelj ocjenjuje može li se predmetno postupanje doista smatrati diskriminacijom u skladu sa Zakonom o suzbijanju diskriminacije,

savjetuje žrtve diskriminacije o tome kako postupiti, kome se obratiti i kako ispuniti prijedlog za pokretanje postupka za utvrđivanje diskriminacije.

Pri podnošenju zahtjeva pravobranitelju da istraži diskriminaciju podnositelj zahtjeva mora što točnije utvrditi navodno diskriminacijsko ponašanje te zahtjevu priložiti sve dokaze kojima se može dokazati diskriminacija.

Ured za zaštitu osobnih podataka

Ured za zaštitu osobnih podataka <https://www.uoou.cz/>

Pplk. Sochora 27

170 00 Prag 7

Telefon: +420 234 665 111

Telefaks: +420 234 665 444

E-pošta: posta@uoou.cz

Ured za zaštitu osobnih podataka neovisno je tijelo koje:

nadgleda poštovanje zakonskih obveza u obradi osobnih podataka,
vodi registar odobrenih slučajeva obrade podataka,
zaprima pritužbe građana o povredama zakona,
pruža savjetovanje o zaštiti osobnih podataka.

Aktivnosti Ureda utvrđene su Zakonom br. 101/2000 o zaštiti osobnih podataka i izmjeni određenih zakona, kako je izmijenjen.

Predmet Zakona o zaštiti osobnih podataka jest pravo građanina, kako je zajamčeno Poveljom o temeljnim pravima i slobodama, na zaštitu od **neovlaštenog miješanja u njegov privatni i osobni život i neovlaštenog prikupljanja, objave ili druge zlouporabe osobnih podataka.**

Pravo na podnošenje podneska Uredu ima svatko tko otkrije ili ima opravdanu sumnju da se njegovi osobni podaci obrađuju na način kojim se krši pravo na zaštitu njegova privatnog i osobnog života te suprotno Zakonu o zaštiti osobnih podataka, na primjer ako su podaci koji se obrađuju netočni ili je opseg obrađenih podataka veći nego što je potrebno za svrhu za koju su ti podaci zatraženi.

Podnesak kojim se ukazuje na sumnju na povredu Zakona o zaštiti osobnih podataka trebao bi uključivati sljedeće:

identifikacijske podatke o osobi za koju se sumnja da je počinila povredu Zakona o zaštiti osobnih podataka,

opis aktivnosti koja uključuje obradu osobnih podataka kojom je počinjena povreda Zakona o zaštiti osobnih podataka,

osobne podatke (ili barem njihove kategorije) koji su obrađeni na način da se njima krši Zakon o zaštiti osobnih podataka,

dokumente ili druge materijale (ili njihove preslike) kojima se dokumentira odnos između podnositelja prijave (podnositelja pritužbe) i osobe koja je pogrešno obradila njegove osobne podatke,

dokumente ili druge materijale (ili njihove preslike) na temelju kojih se može utvrditi povreda Zakona o zaštiti osobnih podataka,

upućivanja na raspoložive izvore koji mogu posvjedočiti opisane činjenice,

podatke za kontakt podnositelja prijave (podnositelja pritužbe).

Pritužba se Uredu može podnijeti i anonimno ili se može poslati elektroničkim putem.

Osoba koja podnosi pritužbu nije stranka u potencijalnom upravnom postupku, ali može biti saslušana kao svjedok.

Ostala specijalizirana tijela

Glavno tijelo kojem se fizičke osobe mogu obratiti u slučaju povrede temeljnih ljudskih prava javni je pravobranitelj. Drugi su subjekti u tom području, na primjer:

Uprava za izbjeglice Ministarstva unutarnjih poslova

<http://www.suz.cz/>

Lhotecká 7

143 01 Prag 12

Telefon: +420 974 827 118

Telefaks: +420 974 827 280

E-pošta: podatelna@suz.cz

Uprava za izbjeglice ustrojstvena je jedinica države, podređena zamjeniku ministra unutarnjih poslova zaduženom za javni red i sigurnost. Surađuje s vladinim i međunarodnim institucijama, tijelima lokalne vlasti i nevladinim organizacijama. Upravlja i objektima za zadržavanje stranih državljana, a od 2009. upravlja mrežom centara za pružanje potpore integraciji stranih državljana u glavnim gradovima regija.

Češka u okviru Uprave za izbjeglice osigurava smještaj i druge usluge tražiteljima azila, izbjeglicama i zadržanim strancima u skladu sa Zakonom br. 326/1999 o boravku stranih državljana u Češkoj Republici i Zakonom br. 325/1999 o azilu. Cilj je Uprave za izbjeglice tim osobama ponuditi odgovarajuće i dostojanstvene uvjete.

Nacionalno vijeće osoba s invaliditetom Češke Republike

Partyzánská 7

170 00 Prag 7 – Holešovice

Telefon: 266 753 421

E-pošta: nrzpcr@nrzp.cz

Od 11. prosinca 2014. Nacionalno vijeće osoba s invaliditetom registrirano je nacionalno udruženje koje zastupa interese osoba s invaliditetom u odnosima s državnim i javnim institucijama. Uloga je Nacionalnog vijeća pridonijeti integraciji osoba s invaliditetom u društvo te dosljedno braniti njihova ljudska prava.

Ono je glavno savjetodavno tijelo Vladina odbora za osobe s invaliditetom.

Njegovi prioriteti obuhvaćaju i sljedeće:

koordinaciju organizacija za osobe s invaliditetom u pitanjima od zajedničkog interesa,

informiranje javnosti o pitanju invaliditeta,

praćenje predmeta koji se odnose na diskriminaciju osoba s invaliditetom,

provedbu projekata za poboljšanje života s invaliditetom,

planiranje u pogledu pružanja jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom na regionalnoj razini,

upravljanje nacionalnom mrežom centara za stručno socijalno savjetovanje,

objavlivanje publikacija, časopisa i informativnih materijala.

Ostalo

U Češkoj postoji niz neprofitnih organizacija koje se bave pitanjima ljudskih prava i pomažu osobama kad su ta prava povrijeđena.

Centar za integraciju stranaca

<http://www.cicpraha.org/>

Pernerova 32/10, 186 00, Praha 8

E-pošta: info@cicpraha.org

Centar za integraciju stranaca udruženje je građana osnovano 2003. kako bi se stranim državljanima pomoglo u integraciji u češko društvo.

Usredotočen je na pružanje ambulantnih i terenskih socijalnih usluga i obrazovnih programa u institucijama i izvan njih strancima s dugotrajnim ili stalnim boravištem u Češkoj. Centar za integraciju stranaca ima podružnice u svim češkim regijama, ali najviše je usredotočen na Prag i Središnju Češku. Organizacija je registrirana za obavljanje socijalnih usluga na temelju Zakona o socijalnim uslugama te akreditirana na temelju Zakona o dobrovoljnim uslugama.

Glavne aktivnosti organizacije uključuju sljedeće:

pružanje socijalnog savjetovanja imigrantima, stranim državljanima sa stalnim i dugotrajnim boravištem te korisnicima međunarodne/supsidijarne zaštite, pružanje savjetovanja o zapošljavanju te razvoj programa i aktivnosti za imigrante usmjerenih na njihov ulazak na tržište rada, organizaciju tečajeva češkog jezika s niskim pragom za upis (otvoreni tečajevi) i drugih specijaliziranih tečajeva češkog jezika za strance, uključujući razvoj novih i naprednih metoda podučavanja, organizaciju ostalih obrazovnih aktivnosti (obrazovanje učitelja češkog i stranih jezika, podučavanje stranih jezika, dodatno osposobljavanje pedagoga, poduke, tečajevi rada na računalu itd.), program za volontere – mentoriranje u obliku individualne suradnje između klijenta i volontera, kao i organizacija slobodnog vremena i društvenih aktivnosti, sastanaka, rasprava, tematskih večeri itd.), aktivnosti informiranja – seminari, informativni materijali.

Cilj je svih programa omogućiti imigrantima u Češkoj da vode neovisan i dostojanstven život u Češkoj, a da se pritom osigura da osvijeste i poštuju lokalne zakone i standarde postupanja i ponašanja koji su karakteristični za odnose među ljudima te da se promiče razumijevanje, potpora i poštovanje individualnosti svakog migranta u društvu primatelju.

Posljednji put ažurirano: 13/05/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.